

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/86/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2523200111
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2523200111.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Ľubomíra Bundzela a sudcov: JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Kristíny Srnkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom ako matka, obe v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, deti rodičov - matky: D. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., E. F. XX, a otca: B. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X, o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní matky aj otca proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 25P/3/2023-108 zo dňa 15. marca 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í v časti výroku II. týkajúcej sa účinnosti určenia výživného na obe maloleté deti tak, že " otec maloletých detí je povinný prispievať na výživu maloletého B., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 150 eur mesačne a na výživu maloletého C., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 120 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 19.01.2023."

II. Vo zvyšnej odvolaní napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v prvom výroku schválil rodičovskú dohodu nasledovného znenia: „Súd zveruje maloletého B., nar. XX.XX.XXXX a maloletého C., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky D. C., nar. XX.XX.XXXX. Obaja rodičia budú maloletého B., nar. XX.XX.XXXX a maloletého C., nar. XX.XX.XXXX zastupovať a spravovať ich majetok. Súd upravuje styk otca s maloletým B., nar. XX.XX.XXXX a maloletým C., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými každý párny víkend od piatka od 18. hodiny do nedele do 18. hodiny. Počas letných školských prázdnin od 01.07. od 8. hodiny do 15.07. do 18. hodiny a od 01.08. od 8. hodiny do 15.08. do 18. hodiny. Počas zimných školských prázdnin v každom párnom roku od 1. dňa prázdnin od 8. hodiny do 25.12. do 10. hodiny a od 03.01. od 10. hodiny do dňa predchádzajúceho nástupu do školského zariadenia do 15. hodiny. Počas zimných školských prázdnin v nepárnom roku od 25.12. od 10. hodiny do 03.01. do 10. hodiny. Počas jarných prázdnin v nepárnom roku od pondelka od 8. hodiny do piatka do 18. hodiny. Počas veľkonočných prázdnin v párnom roku od štvrtka od 8. hodiny do utorka do 18. hodiny. Počas špeciálne upraveného styku maloletých s otcom sa bežný styk nerealizuje. Otec je povinný si maloleté deti na styk vyzdvihnúť z miesta bydliska a taktiež je povinný ich do miesta bydliska po skončení styku vrátiť. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť. Otec sa zaväzuje

doručiť matke rozpis služieb bezodkladne po tom, ako ho obdrží od svojho zamestnávateľa. V prípade, že nebude na základe rozpisu služieb alebo inej nepredvídateľnej okolnosti možné realizovať bežný styk, matka poskytne otcovi po dohode náhradný termín bežného styku.“ Druhým výrokom súd prvej inštancie určil, že otec maloletých detí je povinný prispievať na výživu maloletého B., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 150 eur mesačne a na výživu maloletého C., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 120 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 15.03.2023. Tretím výrokom súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť zaplatiť ročné výživné na maloletého B., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 19.01.2023 do 15.03.2023, ktoré predstavuje sumu 121 eur (21 eur január + 50 eur február + 50 eur marec) jednorazovo spolu s bežným výživným za mesiac apríl a štvrtým výrokom obdobne súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť ročné výživné na maloletého C., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 19.01.2023 do 15.03.2023, ktoré predstavuje sumu 48,40 eura (8,40 eura január + 20 eur február + 20 eur marec) jednorazovo spolu s bežným výživným za mesiac apríl. Piatym výrokom nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania.

2. Súd po zhrnutí návrhu matky, vyjadrenia otca, kolízneho úradníka, oboznámením sa s obsahom spisového materiálu a citovaní čl. 4, čl. 5 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimisporového poriadku (ďalej ako „CMP“) a § 28 ods. 1, 2, § 31 ods. 1, 2 § 32 ods. 1, § 36 ods. 1, § 24 ods. 1,3,4, § 62 ods. 1, § 62 ods. 1, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „ZoR“) vecne rozsudok odôvodnil tým, že hľadiskami určujúcimi rozsah vyživovacej povinnosti sú odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti a možnosti povinného. Zdôraznil, že výživné má zabezpečiť približne také materiálne podmienky pre telesný a duševný vývoj dieťaťa, v akých by sa dieťa nachádzalo, keby žilo v harmonickej spoločnej domácnosti svojich rodičov. Primeraná hranica výživného je daná pritom samou spotrebnou povahou výživného, v ktorej je dôležité uspokojovať aj rozumné ďalšie potreby dieťaťa nad hranicu základných potrieb, pokiaľ ich uspokojovanie dovoľujú možnosti a schopnosti povinného rodiča. Pri ustálení výšky výživného je nutné vziať do úvahy aj priamu starostlivosť o dieťa, ktorá sa jeho vekom mení. V prejednávanom prípade mal súd prvej inštancie preukázané, že rodičia mal. B. a mal. C. nežijú v spoločnej domácnosti, matka výlučne sama zabezpečuje starostlivosť o maloletých, preto je na mieste upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom. V rámci rozhodovania o výživnom pre mal. B. a mal. C. bolo potrebné prihliadnuť na ich základné potreby nevyhnutné pre ich riadny rozvoj a vývin (strava, ošatenie, bývanie, zdravotná starostlivosť a pod.). Taktiež súd nemohol opomenúť ani pomery na strane rodičov, pričom vychádzajúc z vykonaného dokazovania zistil, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti sama. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku vyčerpávajúco zhrnul príjmy aj výdavky na strane matky, otca aj maloletých detí. Matka s maloletými (aj s ďalším maloletým z predchádzajúceho vzťahu) žije v prenajatom dome, kde obývajú jedno podlažie. Jej príjem predstavuje rodičovsky príspevok vo výške 412,60 eura a vdovský dôchodok vo výške 318 eur + poberá prídavky na tri deti spolu vo výške 180 eur (prídavky na dieťa sa nepovažujú za príjem matky). Otec prispieva v súčasnosti na mal. B. sumou 100 eur mesačne a na mal. C. sumou 100 eur mesačne. Odôvodnené výdavky matky súd ustálil v súhrne na sume cca 1 400 eur. Otec momentálne žije v spoločnej domácnosti s jeho rodičmi. Je zamestnaný v elektrárni H. F. v SBS službe a jeho priemerný mesačný príjem je cca 950 eur v čistom + daňový bonus na deti, čo činí v súhrne cca 1 140 eur mesačne. Odôvodnené výdavky otca súd ustálil v súhrne na sume cca 850 eur. Výdavky na mal. B. súd ustálil na sume približne 330 eur mesačne (družina 11 eur, stravné 35 eur, školské pomôcky 10 eur, vitamíny 35 eur, nájom 90 eur, strava 100 eur, ZRPŠ 20 eur ročne, vstupné pomôcky do CPP 40 eur, drogéria, oblečenie + mimoriadne výdavky nad rámec bežných výdavkov: škola v prírode cca 200 eur, 1. sv. prijímanie + aktuálne cvičenia v Trnave, kde jedno sedenie stojí 30 eur/sú potrebné 2 sedenia do mesiaca). Mal. B. navštevuje 3. ročník základnej školy a jeho zdravotný stav, keďže má imunoalergické problémy a tiež sa bude zúčastňovať cvičení v Trnave na odporúčanie psychológa, vyžaduje zvýšenú starostlivosť, s čím sú spojené zvýšené náklady. Výdavky na mal. C. súd ustálil na sume približne 260 eur mesačne (plienky 30 eur - len na noc, sirup na zvýšenie imunity 20 eur, nájom 90 eur, strava 100 eur + drogéria, oblečenie). Mal. C. je zdravý a nevyžaduje zvýšenú zdravotnú starostlivosť. Tieto príjmy a výdavky zbral súd prvej inštancie do úvahy pri rozhodovaní o výživnom ohľadne maloletých. Vychádzajúc z uvedených podkladov, v súlade so zaužívanou súdnou praxou, súd určil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému B. na sumu 150 eur mesačne a voči maloletému C. na sumu 120 eur mesačne. Takto určené výživné súd považuje za primerané majetkovým pomerom, zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca, ako aj nákladom na obe maloleté deti. Súd prvej inštancie poukázal aj na skutočnosť, ktorú taktiež zohľadnil pri určovaní výšky výživného na maloletých, a to, že osobnú starostlivosť o maloletých zabezpečuje výlučne matka ako aj na skutočnosť, že otec je výlučným vlastníkom rodinného domu, za ktorý platí hypotéku a uhrádza výdavky spojené s jeho užívaním, avšak

v tomto dome reálne nebýva, neužíva ho, a preto sa mu naskytuje možnosť tento dom napr. prenajať a zvýšiť si takýmto spôsobom svoj príjem. Matka sa domáhala určenia výživného späťne odo dňa podania návrhu na súd, teda od 19.01.2023. Súd prvej inštancie určil vyživovaciú povinnosť otca voči mal. B. a voči mal. C. počnúc dňom 15.03.2023 so splatnosťou vždy k 15. dňu v mesiaci. Ku dňu vydania rozhodnutia 15.10.2023 (zrejme nesprávne uvedené – malo by byť 15.03.2023) vznikol otcovi na zročnom výživnom dlh za 3 mesiace a to, čo sa týka mal. B. (za január 21 eur, február 50 eur a marec 50 eur) v celkovej výške 121 eur a čo sa týka mal. C. (za január 8,40 eura, február 20 eur a marec 20 eur) v celkovej výške 48,40 eura. Otec zaplatil v rozhodnom období výživné na maloletých na každého vo výške 300 eur, preto súd určil zročné výživné tak, ako je špecifikované vyššie. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec opravný prostriedok, ktorý nazval sťažnosť, ale podľa obsahu posúdil odvolací súd toto podanie ako odvolanie, ktoré bolo podané oprávnenou osobou a bolo podané včas. V odvolaní otec namietal výšku stanoveného výživného na maloleté deti, pričom súdu predložil svoje mesačné platby, a to hypotéku na dom, plyn, električka, poisťka na životné poistenie, poisťka na rodinný dom, daň z nehnuteľnosti, internet, mobilný telefón, televízia, poplatky na stravu, splácanie pôžičiek, pohonné hmoty na cestu do zamestnania, koncesionárske poplatky, ročné povinné zákonné poistenie motorového vozidla, vodné na rodinnom dome. Po odpočítaní mu má podľa jeho výpočtu ostať nula eur. Ďalej otec poukázal na platby, ktoré poskytol matke (mimosúdne vyrovnanie podielového spoluvlastníctva – 20 045 eur, zostatok spoločného spotrebného úveru – 23 120 eur), poukázal na svoje záväzky (pôžička od rodiny vo výške 20 000 eur). Otec poukázal na to, že nie je relevantné zo strany matky poukazovať na zranenie jej syna I. (z predchádzajúceho vzťahu), nakoľko tento nie je jeho synom, nemá k nemu žiadnu vyživovaciú povinnosť. Ďalej sa vyjadril k častejšej chorobnosti syna B., ktorou matka odôvodňovala zvýšené náklady na tohto maloletého. Podľa otca jednak B. nebýva chorý každý mesiac, teda nejde o mesačné náklady a jednak sama matka prispieva k jeho zvýšenej chorobnosti tým, že ho nechá samého ísť na kolobežke do školy v sychravom počasí, čo je i nebezpečné, i zdravie ohrozujúce, nakoľko sa B. spotí, zadýcha a následne môže ochorieť. Otec na to matku viackrát upozorňoval, táto však jeho pripomienky neakceptuje. Rovnako otec namieta proti tomu, aby deti strážila 85 ročná stará mama matky alebo ich 15 ročný nevlastný brat. Otec sa ohradil k správaní právnej zástupkyne matky na pojednávaní pred súdom prvej inštancie, ktoré malo byť podľa jeho slov nevhodné a urážlivé. Pripomenul odvolaciemu súdu svoje príjmy, pričom poukázal aj na fakt, že matka má začať pracovať a jej sa preto príjmy zvýšia. Poukázal na fakt, že v dome, ktorý vlastní sa nenachádza kuchynská linka, nakoľko ju odniesla matka, preto nemôže dom obývať. Navrhoval znížiť výšku výživného na syna C. z 120 eur na 110 eur a na syna B. zo 150 eur na 130 eur.

4. K odvolaniu otca sa na výzvu súdu vyjadrila matka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, pričom v tomto vyjadrení popiera tvrdenia otca, že jej údajne vyšiel v ústrety pri majetkovom vyrovnaní. Matka mala záujem zostať v rodinnom dome, čo by bolo pre ňu finančne menej nákladné ako zabezpečenie nového bývania pre ňu a tri maloleté deti. Otec rodinný dom neužíva a býva s rodičmi, napriek tomu nesúhlasil, aby matka zostala bývať v dome, ktorí kúpili a následne zrekonštruovali a aby on bol z nehnuteľností vyplatený. Otec si zrejme neuvedomuje, že skutočnosť, že došlo k finančnému vyplateniu matky je úplne legitímna a nešlo o akúsi jeho dobrú vôľu. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že otcovi po odpočítaní výživného pre dve maloleté deti zostáva z jeho zdokladovaného príjmu k dispozícii suma vo výške 880 eur, teda jeho tvrdenie, že mu nezostane ani životné minimum, neobstojí. Z odvolania je zrejmé, že otec voči matke prechováva negatívny vzťah, kedy sa ju snaží spochybníť najmä v oblastiach, ktoré si vyžadujú zvýšené výdavky, a to zdravotný stav mal. detí. Zároveň otec spochybňuje aj starostlivosť matky o maloleté deti, s ktorou otec súhlasil, avšak bolo preukázané, že matka sa riadne o maloleté deti stará. Zvýšená chorobnosť na strane maloletého B. je imunologického pôvodu, preto s ním matka imunológiu navštevuje a zakupuje mu prípravky, ktoré na jeho imunitu pozitívne pôsobia, ide o riadne preukázaný a opodstatnený výdavok na strane matky. Pokiaľ ide o námietky otca voči nej a jej právnej zástupkyne, obe dôrazne popierajú, že sa mali otcovi smiať na pojednávaní z dôvodu, že otec údajne nemá výrečnosť, resp. že sa v minulosti zajakával. Súd prvej inštancie riadne viedol pojednávanie, pričom takéto údajné konanie by s istotou neakceptoval. Ďalej matka reagovala na to, že sa má zamestnať, a teda sa jej zvýšia výdavky, pričom tvrdí, že ak sa aj zamestná a tým sa jej zlepší jej finančná situácia, príjem jej posluží na pokrytie nevyhnutných výdavkov rodiny, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplýva, že v súčasnosti jej výdavky presahujú príjmy, čo viedlo k spotrebovaniu úspor a k nutnosti finančnej výpomoci zo strany jej matky. Poukázala na to, že otec v odvolaní sám potvrdil, že má bočný zdroj príjmu, ktorý nepovažuje za hlavný a ako sám uviedol,

je to na prílepšenie a finančné prostriedky takto získané používa na vrátenie dlžoby. Matka s otcom žila cca 10 rokov a vie, že si privyrábal na akciách ako SBS a je teda zrejme, že je v schopnostiach a možnostiach otca uhrádzať vyššie výživné a nie sa odvolaním dožadovať jeho zníženia. Záverom matka uviedla, že otec sa odvolaním snaží o zníženie výživného o 10 eur na mal. C. a o 20 eur na mal. B., avšak môže si dovoliť finančne udržiavať dve domácnosti a navyše sám potvrdil existenciu ďalšieho príjmu.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala samostatné odvolanie aj matka maloletých detí prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, a to z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku a § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Poukázala na zmätočnosť rozhodnutia, keď súd prvej inštancie určil otcovi výživné s účinnosťou od 15.03.2023, pričom však zároveň rozhodol o zameškanom výživnom od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku. Vo výroku II. rozsudku mal súd prvej inštancie správne otcovi uložiť povinnosť platiť výživné s účinnosťou od podania návrhu, čo zrejme aj bolo jeho zámerom, keď vo výroku III. a IV. rozsudku rozhodol o nedoplatku otca na výživnom za obdobie od podania návrhu matky na súd (19.1.2023) do rozhodnutia súdu o výživnom (15.3.2023). Ďalej sa vyjadrila k jej výdavkom, ktoré je táto schopná pokrývať iba s pomocou svojej matky a spotrebovaním úspor, ktoré získala po finančnom vyrovnaní s otcom maloletých detí. Mala za to, že súd prvej inštancie neustálil, ktoré z výdavkov otca považuje za nevyhnutné, čím sa odôvodnenie rozsudku stalo nejasným a nezrozumiteľným. Podľa jej názoru treba brať do úvahy, že otec financuje dve domácnosti, čo považuje za nehospodárne. Namietala, že z odôvodnenia súdu prvej inštancie nie je možné zistiť, či všetky uvedené výdavky otca považuje za odôvodnené, resp. ktorý z výdavkov otca považuje za odôvodnený. Súhlasila s ustálením výdavkov na maloletých, kedy súd prvej inštancie konštatoval, že náklady na mal. B. sú v sume cca 330 eur, pričom matka argumentovala, že v skutočnosti sú tieto náklady na B. 400 eur. Nesprávnosť výpočtu matka namietala najmä v časti týkajúcej sa bytovej otázky, kedy náklady na bývanie sú 650 eur, teda pri 4-člennej domácnosti vo výške 162,50 eur na osobu a nie, ako určil súd prvej inštancie vo výške 90 eur na osobu. Obdobne sa tieto argumenty týkajú aj mal. C., pri ktorom súd ustálil mesačné náklady na sumu vo výške 260 eur, čo nezodpovedá zistenému skutočnému stavu s poukazom najmä na bytovú otázku. Matka má navyše ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi I.. Podľa matky určil súd výživné vo výške, ktorá je pod dolnou hranicou bežne stanoveného výživného. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní nezohľadnil schopnosti a možnosti otca spočívajúce v tom, že si v minulosti pravidelne privyrábal na letných festivaloch a kultúrnych akciách ako SBS a v možnosti otca získať príjem z prenájmu zrekonštruovaného rodinného domu, v ktorom nebýva. Pri rozhodovaní o zmene výživného je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých, pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho, ako i nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane oprávneného, jednak na strane povinného. Matka žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že otec je povinný prispievať na výživu: mal. B. sumou vo výške 200 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od podania návrhu a mal. C. sumou vo výške 150 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od podania návrhu a zároveň rozhodol o nedoplatku na výživnom.

6. K odvolaniu matky sa na výzvu súdu vyjadril otec, pričom zopakoval, že matke vyplatil 20 000 eur v rámci mimosúdneho vyrovnania a zároveň si ponechala 18 000 eur z navýšenia hypotekárneho úveru. Opätovne upozornil na to, že matka má byť od septembra zamestnaná, takže sa jej príjem zvýši. K argumentácii matky, že nehospodárne financuje dve domácnosti otec uviedol, že dom nemožno obývať, nakoľko tento nie je zariadený, keďže tam chýba okrem iného kuchynská linka. Predaj domu nechce realizovať, pretože v budúcnosti má záujem si zobrať B. do striedavej starostlivosti a v dome s ním chce bývať. Poukázal na to, že matkou uvádzané výdavky na maloleté deti sú nadhodnotené (napr. maloletý C. je odplienkovaný, nosí veci po starších deťoch a pod., preto tieto náklady nie sú aktuálne), ako aj na vysoký životný štandard matky (platená redukčná diéta, cvičenia Zumba, návštevy Mc Donald, pizzerií s deťmi a pod.).

7. Na výzvu súdu sa k vyjadreniu otca vyjadrila matka, podľa ktorej nie je pravdou, že otec jej vyšiel v ústrety pri finančnom vyrovnaní. Naopak, pre ňu by bolo výhodnejšie ostať v rodinnom dome. Rovnako poprela tvrdenie otca, že v rodinnom dome sa nedá bývať, nakoľko tam ostalo dosť nábytku a je pripojený na všetky siete. Fakt, že matka nastúpi do práce prinesie iba zvýšenie životnej úrovne mal. deťom, avšak nijako to nemení povinnosť otca prispievať na výživu svojich mal. detí. Matka má v osobnej starostlivosti tri mal. deti vo veku 3, 9 a 16 rokov a pokiaľ ide o prenájom trojizbového bytu, tak toto nie je nijaký nadštandard, ako sa otec snaží prezentovať. Matka naďalej za nadštandard považuje

neúčelné financovanie dvoch domácností zo strany otca, kde sám preukazuje náklady vo výške 650 Eur spolu so splátkou hypotekárneho úveru. Matka nesúhlasila s tvrdením, že ňou uvedené výdavky sú nadhodnotené, naopak, tvrdenia otca, že mal. C. je úplne odplienkovaný nie sú pravdivé, nakoľko mal. má ešte na noc plienku, keďže otec žiaľ nedokáže byť trezlivý a C. sa matke po návšteve otca vrátil s plienkou a dokonca aj s cumlíkom. Rovnako popierala, že by maloletý nosil obnosené veci, alebo že by ona sama mala nadštandardné výdavky - jeden tréning Zumbly za týždeň nemožno považovať za nejaký nadštandardný výdavok, nepodstupuje finančne náročnú redukčnú diétu. S deťmi chodí do reštaurácie iba výnimočne na sviatok. Otec opomenul v rámci svojich nákladov uviesť svoj nákladný koníček, a to poľovníctvo, ktorému sa aktívne venuje, pričom náklady spojené so zakúpením zbraní, streliva, funkčného oblečenia, členského príspevku, poplatkoch za účasť na poľovačkách a podobne, sú značne vysoké. Matka opakovane zdôrazňuje, že otec v rámci konania navyše sám potvrdil, že má bočný zdroj príjmu, ktorý však nezdokladoval.

8. Na výzvu súdu sa k veci vyjadril aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, pričom tento mal za to, že súdom určené výživné je v záujme maloletých detí, navrhol rozsudok prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

9. K vyjadreniu (replike) matky sa na výzvu súdu vyjadril otec, pričom rozporuje tvrdenie matky o tom, že mala záujem ostať v rodinnom dome bývať, pričom situáciu opisuje opačne ako matka, a to tak, že hoci on jej navrhol, aby s deťmi v dome bývala, táto to mala odmietnuť s tým, že sa od domu odosobnila a nebude bývať niekde, kde nie je šťastná. Rovnako popiera, že by dom bol obývateľný, nakoľko v ňom chýba pre bývanie potrebné zariadenie. Zopakoval, že po nástupe matky do zamestnania sa jej príjem zvýšil. Naďalej tvrdí, že deti nosia obnosené veci po starších súrodencoch, a to aby preukázal nadhodnotenie nákladov matky. Otec tvrdí, že sa nesnaží matku vykresliť negatívne, iba poukazuje na to, že ak má matka finančné prostriedky na tréningy, diétu a návštevu reštaurácií, jej príjmy sú dostačujúce. Otec rovnako poprel, že by mal náklady na poľovníctvo. Tomuto koníčku sa nevenuje, nakoľko nemá na to financie, nevenuje sa ani inému športu, brigádu tento rok nemal z časového dôvodu.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že obe odvolania proti rozsudku boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolania majú zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), napadnutý rozsudok v časti určenia výživného a zročného výživného preskúmal bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozsudok súdu I. inštancie v napadnutej časti určenia výšky výživného a určenia zročného výživného treba považovať za správny, avšak odvolací súd považoval za potrebné s prihliadnutím k okolnostiam prípadu rozhodnutie súdu I. inštancie korigovať čo do určenia účinnosti platenia výživného.

11. Podľa § 28 ods. 1 ZoR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 65 ods. 5 ZoR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

13. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Predmetom konania vedeného pred súdom prvej inštancie je úprava práv a povinností k maloletým deťom. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky matky aj otca, ako aj predchádzajúce konanie spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie napadnutým odvolaním vo výroku o výživnom. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktoré, okrem jedného prípadu, ktorý spôsobil nesprávnosť jedného z výrokov rozsudku, aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Pokiaľ ide o schválenú rodičovskú dohodu, tak táto ani nebola predmetom odvolania odvolateľov, a teda voči tejto ani nebolo možné podať odvolanie. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti určenia výšky výživného, tak odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie ohľadne výšky určeného výživného otcovi na obe maloleté deti s výnimkou určenia počiatku uloženej povinnosti otcovi platiť toto výživné. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že v napadnutom rozsudku bolo určené bežné výživné odo dňa vyhlásenia rozsudku, teda od 15.03.2023, pričom správne malo byť stanovené od 19.01.2023, čo mu zodpovedajú aj nadväzujúce výroky III a IV napadnutého rozsudku, keď súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť zaplatiť zročné výživné od podania návrhu – 19.01.2023 do vydania rozsudku – 15.03.2023. Z vyššie uvedeného možno preto jednoznačne konštatovať, že súd prvej inštancie mal v úmysle vyhovieť návrhu matky, nakoľko by výpočty zročného výživného nemali zmysel. Súd prvej inštancie síce v bode 40 svojho rozhodnutia uviedol, že „Ku dňu vydania rozhodnutia 15.10.2023 vznikol otcovi na zročnom výživnom dlh za 3 mesiace...“, údaj 15.10.2023 je potrebné však považovať iba za bežnú chybu v písaní, nakoľko z obsahu odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že tento mal na mysli dátum 15.03.2023. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia vyživovacej povinnosti k maloletým deťom a v závislom výroku o zročnom výživnom bol rozporný, a preto za tohto stavu pristúpil odvolací súd k zmene napadnutého rozsudku tak, že ho vo výroku o počiatku určenia vyživovacej povinnosti otcovi zmenil a dátum, od kedy uložil povinnosť platiť výživné otcovi stanovil od podania návrhu, t.j. od 19.01.2023. Tým sa aj výroky o zročnom výživnom stali zmysluplnými a nebolo ich potrebné žiadnym spôsobom korigovať.

18. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové

možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

19. V konaní, v ktorom sa rozhoduje o výživnom, sa súd musí zaoberať nielen určením výšky výživného splatného v budúcnosti, ale je nevyhnutné, aby sa vysporiadal aj s výživným, ktorého splatnosť už nastala, a to najdlhšie za obdobie troch rokov od podania návrhu späťne (ak bude mať preukázané vážne dôvody, pre ktoré nebolo možné návrh podať skôr). Preto súd musí skúmať, kedy nastala skutočnosť odôvodňujúca rozhodnutie o výživnom (odkedy rodičia spolu nežijú), resp. či si rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, plnil svoju vyživovaciu povinnosť, v akej forme a v akej miere. V prvom rade si tak súd musí pred samotným rozhodovaním o výške výživného ustáliť začiatok vzniku povinnosti platiť výživné, teda deň, keď rodič prestal dobrovoľne plniť svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, resp. prestal ju plniť v dostatočnej miere. Výrok rozsudku potom vyslovuje len povinnosť jedného rodiča prispievať mesačne na výživu dieťaťa konkrétnou sumou odo dňa určeného v rozsudku ako deň vzniku povinnosti, a to v lehotách splatnosti do rúk alebo na účet druhého rodiča. Súčasťou výroku môže byť aj výrok o povinnosti zaplatiť dlžné výživné za obdobie odo dňa určeného ako deň vzniku povinnosti do dňa vyhlásenia rozsudku (t.j. zročné výživné). Pri rozhodovaní o dlžnom výživnom (výživnom za uplynulé mesiace) súd berie do úvahy tak mieru potrieb oprávneného v sledovanom konkrétnom období, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného. S určenou vyživovacou povinnosťou súd započíta plnenia, ktoré povinný rodič preukázateľne v sledovanom období dieťaťu poskytol. Tieto plnenia nemusia mať výlučne charakter opakujúcich sa pravidelných splátok, môže ísť aj o jednorazové plnenia, ktoré však slúžia na uspokojovanie bežných potrieb dieťaťa (lyžiarsky zájazd, letný tábor, škola v prírode, jazykový pobyt). Naopak, v zmysle judikatúry nie je možné zohľadniť tie plnenia, ktoré rodič poskytol len príležitostne, v dobe styku s deťmi a ktoré svojou povahou neprekračujú bežné výdavky a nesmerujú k uspokojovaniu odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Platby, ktoré povinný rodič na dieťa v posudzovanom období preukázateľne vynaložil, súd od zročného výživného odpočíta. V rozsudku potom rozhodne len o povinnosti doplatiť rozdiel medzi výživným určeným odo dňa vzniku povinnosti do dňa vyhlásenia rozsudku a skutočne zaplatenými platbami v rovnakom období.

20. Ako už bolo vyššie uvedené (bod 17 tohto rozsudku), odvolací súd nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie pokiaľ ide o určenie dátumu počiatku vyživovacej povinnosti otcovi, čo súd už bližšie ozrejmil v bode 17. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že všeobecne platí, že pokiaľ povinný neplní dobrovoľne vôbec alebo riadne svoju vyživovaciu povinnosť, potom je nevyhnutné, aby oprávnený podal čo najskôr návrh na začatie konania. Súd totiž všeobecne môže právo na výživné priznať najskôr odo dňa začatia súdneho konania. Táto právna úprava má nútiť oprávneného, aby svoj nárok uplatnil na súde čo najskôr, a tak predišiel protiprávnemu stavu. Pokiaľ sa týka maloletého ako oprávneného, tak v takýchto prípadoch môže súd výnimočne priznať výživné aj späťne – tri roky do podania návrhu, avšak len z dôvodov hodných osobitného zreteľa. V danom prípade však matka žiadala výživné od podania návrhu. Podľa právnej úpravy § 24 CMP je konanie začaté dňom, kedy súdu došiel návrh na jeho začatie alebo kedy bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu. Ak súd určí výživné späťne ku dňu začatia konania, resp. späťne k akémukoľvek dňu predchádzajúcemu vyhláseniu rozsudku, musí sa v rozsudku vysporiadať aj s otázkou zročného výživného (to znamená výživného priznaného späťne). V takomto prípade je pri vyčíslení jeho výšky povinný vziať do úvahy všetky plnenia, o ktorých bude mať za preukázané, že ich povinný poskytol oprávnenému v posudzovanom období a započítať ich s určenou sumou výživného. Súd prvej inštancie tieto výpočty vykonal, podrobne a zrozumiteľne ich vysvetlil, pričom vzal do úvahy plnenia výživného, ktorým otec prispieval maloletým (na každého po 100 Eur mesačne) a tak vypočítal správne zročné výživné. Ale nakoľko vo výroku, v ktorom určil bežné výživné v konkrétnych výškach, účinnosť tohto výživného určil nedopatrením až od vydania rozsudku, nakoľko vo výrokovej časti vypočítané zročné výživné by potom stratilo zmysel.

21. Odvolacie námietky matky ani otca, ani obsah spisu, neboli podkladom pre privedenie zmeny rozsudku súdu prvej inštancie napadnutého odvolaním vo výroku o výške výživného, nakoľko ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd nezistil ani žiadne vady konania pred súdom prvej inštancie, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 Civilného mimosporového poriadku). K jednotlivým odvolacím námietkam sa odvolací súd vyjadruje nasledovne:

22. V prvom rade odvolací súd udáva, že mimosúdne vyrovnanie, v rámci ktorého otec vyplatil matku z domu, nemôže byť argumentom pre nižšie výživné pre maloleté deti. Matka síce získala finančný

obnos, otcovi však ostala nehnuteľnosť, ktorú, hoci je zaťažená hypotékou, ako jej vlastník môže využívať, či na jej vlastníctve finančne profitovať. Obaja teda pri mimosúdnom vyrovnaní získali svoj podiel z majetku. K výpočtu príjmov otca a k jeho vyjadreniu, že mu po odpočítaní nákladov ostane na život nula eur odvolací súd uvádza, že pri určovaní výživného sa neberie do úvahy iba faktický stav, teda aké má povinná osoba v skutočnosti príjmy a výdavky v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp - princíp potenciality príjmov - má prednosť pred princípom fakticity. Pri rozhodovaní o výživnom je rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať, teda nie príjem, ktorý fakticky dosahuje. Tu teda odvolací súd konštatuje, že otec má pri svojom veku, zdravotnom stave, schopnostiach a príležitostiach (napr. zmienená nehnuteľnosť), možnosť zabezpečiť si príjem, ktorý mu umožní prispievať na svoje maloleté deti výživným, ktoré im zabezpečí primeraný životný štandard. Námietky otca o životnej úrovni matky, ktorá sa mu zdá nadštandardná, nemohol súd akceptovať do tej miery, že by pre tieto znížil otcovi výživné. Odvolací súd má za to, že súdom prvej inštancie priznané výživné na maloleté deti nie je v takej výške, aby z neho matka mohla platiť vlastné aktivity (otec spomínal drahú redukčnú diétu), ale ho využije na potreby a platby pre deti. Ak matka disponuje financiami, je na jej uvážení, ako ich minie s prihliadnutím na to, že poskytnutie výživy a potrieb maloletým je na prvom mieste. Tu iba odvolací súd pripomína, že pohybovú aktivitu jedenkrát za týždeň nemožno považovať za nadštandardný výstrelok, ale za formu psychohygieny, ktorú rodič, ktorý sa sám stará o tri maloleté deti (z toho dve sú synmi odporcu), nepochybne potrebuje.

23. Matka v odvolaní namietala zmätočnosť vo výroku o určení výživného, k tomuto bodu sa odvolací súd vyjadril vyššie tak, že táto odvolacia námietka je relevantná, preto napádaný výrok zmenil. Ďalej matka namietala, že súd prvej inštancie sa nevyjadril k tomu, ktoré z výdavkov otca považuje za odôvodnené a tiež namietala nesprávnosť výpočtu nákladov na maloletých. Pokiaľ ide o výdavky otca, súd prvej inštancie v bode 35 odôvodnenia konštatoval, že plnenie vyživovacej povinnosti má prednosť pred uspokojením jeho vlastných potrieb, čo znamená, že až potom, ako zabezpečí výživu svojich maloletých detí, má právo využiť svoje zostatkové finančné prostriedky na uspokojovanie vlastných potrieb. Primárne súd skúma možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča. S týmto konštatovaním sa odvolací súd stotožňuje a má tiež zato, že v tomto vyjadrení je aj uvedené, ako boli posúdené výdavky otca, teda že jeho výdavky sú odôvodnené, avšak ako prvoradý výdavok treba považovať výživné na maloletých synov. V bode 34 odôvodnenia súd prvej inštancie vyslovene uviedol, že „odôvodnené výdavky otca ustálil súd v súhrne na sume cca 850 eur“. Nie je teda pravda, že by súd prvej inštancie odôvodnenosť výdavkov otca opomenul. K výške výživného, ktoré je podľa názoru matky nesprávne vypočítané preto, že jednotlivé položky boli podhodnotené, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v prejednávanvej veci zistil skutkový stav v miere potrebnej pre jeho rozhodnutie a vec až na jednu okolnosť (nemajúcu dopad na správnosť zvoleného spôsobu rozhodnutia) správne posúdil i po právnej stránke. Tou jednou okolnosťou je výpočet nákladov na bývanie, keď súd prvej inštancie vypočítal náklady na bývanie jednej osoby vo výške 90 eur, avšak pri nákladoch na bývanie vo výške 650 eur a pri štyroch osobách vychádza táto suma na 162,50 eur. Táto matematická chyba (nesprávny výpočet) však nemala vplyv na správnosť určenia výšky výživného. Podľa ustálenej súdnej praxe, na ktorú správne vzal súd prvej inštancie zreteľ, rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, je povinný prispievať na výživu svojich detí sumou vo výške 25% až 30% z jeho netto príjmu a to vzhľadom na odôvodnené potreby toho - ktorého dieťaťa s tým, že výživou dieťaťa, na ktorú obidvaja rodičia prispievajú, sa rozumie zaobstarávanie, respektíve uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Ak súd prvej inštancie ustálil príjmy otca na sume 950 eur, potom je 270 eur (120 eur + 150 eur) z toho viac ako 28 percent. Teda sa suma výživného pohybuje presne v hraniciach odporúčaného výživného.

24. Pokiaľ ide o výhradu matky v tom, že otec financuje dve domácnosti, v tomto odvolací súd nemá ambíciu posudzovať, či prípadne edukovať rodičov maloletých detí o hospodárnom nakladaní so zdrojmi svojich príjmov. Ak by súd mal kritizovať oprávnenosť výdavkov otca na neobývaný dom, potom by musel prihliadnuť aj na výber podnájmu, v ktorom sa rozhodla bývať matka s maloletými deťmi, ktorý podnájom tiež nepatrí medzi ekonomicky najvýhodnejšie.

25. K námietke otca, že matka má od septembra pracovať, čím sa jej výdavky zvýšia, odvolací súd uvádza, že zvýšenie príjmov matky neznamená, že otec by mal na výživu prispievať menej. Deti sa majú v zmysle ZoR podieľať na životnej úrovni svojich rodičov. Ak sa matke príjmy zvýšia, tým sa

môže zvýšiť aj životná úroveň detí, nemá to však následne dopad na príjmy a výdavky otca, ktorý sa má podieľať na výžive svojich synov v pomere, akým je schopný im ich štandard zabezpečiť. Otec tiež rozporuje matkou predložené výdavky na maloleté deti. V tomto bode sa odvolací súd pridáva odôvodnenia, ktoré správne uviedol súd prvej inštancie, veľmi podrobne sa tým zaoberal v bode 34 odôvodnenia, kde vymenoval všetky výdavky maloletých detí. Ak otec vo svojich vyjadreniach tvrdí, že výdavky na deti sú nadhodnotené, čo podkladá skutočnosťou, že mladšie deti nosia odev po starších, odvolací súd to považuje za úplne normálne a v poriadku, ak sa odev „posúva“ na mladšie deti. Týmto spôsobom sa však výdavky na deti nedajú úplne znížiť, nakoľko aj pri používaní obnosených vecí je potrebné deťom kupovať často veci nové, šatník sa v tomto veku často obmieňa, preto odvolací súd nemôže brať tento argument ako nosný pri výpočte výživného. To, či rodičia dopriavajú deťom návštevu reštaurácií, alebo doprajú sebe pestovanie vlastných koníčkov (či už ide o poľovníctvo, ktoré otec poprel, alebo zumba matky), je pre určenie výživného nerelevantným údajom. Rodičia majú prvoradú povinnosť prispieť deťom na ich výživu a ostatné potreby, resp. im to zabezpečiť (pre prípad osobnej starostlivosti) a následne, ak im to ich finančné a časové možnosti dovoľia, nemusia sa obmedzovať v pestovaní vlastných záľub. Preto vzájomné výčitky oboch rodičov na finančnú záťaž záľuby toho druhého nemajú v rozhodovaní súdu priamu relevanciu.

26. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v prejednávanej veci bolo potrebné určiť výživné na maloleté deti, lebo otcom platené výživné vo výške 100 eur na každého syna nebolo dostačujúce pre potreby maloletých, ani to nebolo primerané s ohľadom na príjmy otca. Predovšetkým treba zopakovať, že v zmysle ustanovení § 62 a nasl. ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, pričom obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov s tým, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. V tejto súvislosti odvolací súd osobitne dáva do pozornosti, že schopnosti a možnosti povinného rodiča nemožno zamieňať s výškou ich dosahovaných príjmov. Táto totiž nemusí vždy zodpovedať schopnostiam a možnostiam povinného rodiča.

27. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené konštatuje, že súd prvej inštancie správne citoval príslušné ustanovenia ZoR upravujúce zákonné podmienky, z ktorých súd pre určenie vyživovacej povinnosti vychádzal a tieto boli aj premietnuté relevantným spôsobom do rozhodovania, pretože v dôkaznej fáze súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie a tiež výsledky vykonaného dokazovania dostatočne vyhodnotil. Pri posudzovaní kritérií pre určenie výšky vyživovacej povinnosti súdy musia pristupovať prísne za súčasného zhodnotenia všetkých relevantných skutočností, čo sa v danom prípade stalo.

28. Súd musí poznať životnú úroveň oboch rodičov, aby dokázal zhodnotiť ich rozdielnosť, najmä ich osobné, príjmové, majetkové pomery, výdavky. Miera životnej úrovne je objektívne zistiteľná rôznymi dôkazmi a môže ju preukazovať aj výška mesačných nákladov, a to v súhrne, ale aj v jednotlivých položkách, ktoré nie sú pre život nevyhnutné. O rovnakú životnú úroveň potom pôjde vtedy, ak budú potreby každého z manželov dostupné rovnakou mierou. Vychádzajúc z uvedeného potom možno konštatovať, že súd prvej inštancie správne postupoval pri zisťovaní životnej úrovne otca a matky maloletých.

29. Záverom je potrebné uviesť, že obaja rodičia majú rovnakú povinnosť vyživovať svoje nezaopatrené deti. Skutočnosť, že by jeden z rodičov dosahoval vyššie príjmy bez ďalšieho nezbavuje druhého (rovnako výživou povinného rodiča) vyživovať svoje dieťa. Je zrejmé, že matka si vyživovaciu povinnosť plní i osobnou starostlivosťou, ktorá je postavená na roveň tej hmotnej, obaja rodičia sú však povinní počínať si tak, aby svojimi príjmami dokázali pokryť všetky odôvodnené potreby maloletých.

30. Odvolací súd poukazuje na Dohovor o právach dieťaťa (oznámený pod č. 104/1991 Zb.), keď podľa čl. 3 musí pri akejkoľvek činnosti súdu, ktorá sa týka maloletých detí, prvoradým kritériom záujem dieťaťa.

31. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil v časti výroku II. týkajúcej sa účinnosti určenia výživného na obe maloleté deti tak, že „otec maloletých detí je povinný prispievať na výživu maloletého B., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 150 eur mesačne a na výživu maloletého C., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 120 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 19.01.2023“, pričom

vo zvyšnej odvolaní napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti podľa § 387 ods. 1 CSP.

32. Zároveň odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa ustanovení § 52 CMP v spojení s § 58 CMP a ust. § 396 ods. 1 CSP.

33. Senát odvolacieho súdu prijal tento rozsudok jednomyseľne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).